

Globale profielbouw van de proefvelden fabrieksaardappelen 1966

door D. Daniëls te Noordhorn (Stichting voor Bodemkartering)

Evenals in voorgaande jaren werden ook dit jaar de profielen van de proefvelden beoordeeld. Dit geschiedde aan de hand van boringen tot 1.20 m diepte. Het gehalte aan leem en humus en de grofheid van het zand werden geschat. De resultaten van dit onderzoek zijn hierna per proefveld aangegeven. Kleine verschillen binnen hetzelfde proefveld zijn verwaarloosd; de grotere zijn hierbij vermeld.

Ook de stand van het grondwater werd gedurende het groeiseizoen regelmatig opgenomen. De gemiddelde diepste waarnemingen zijn hieronder weergegeven in cm's beneden maaiveld.

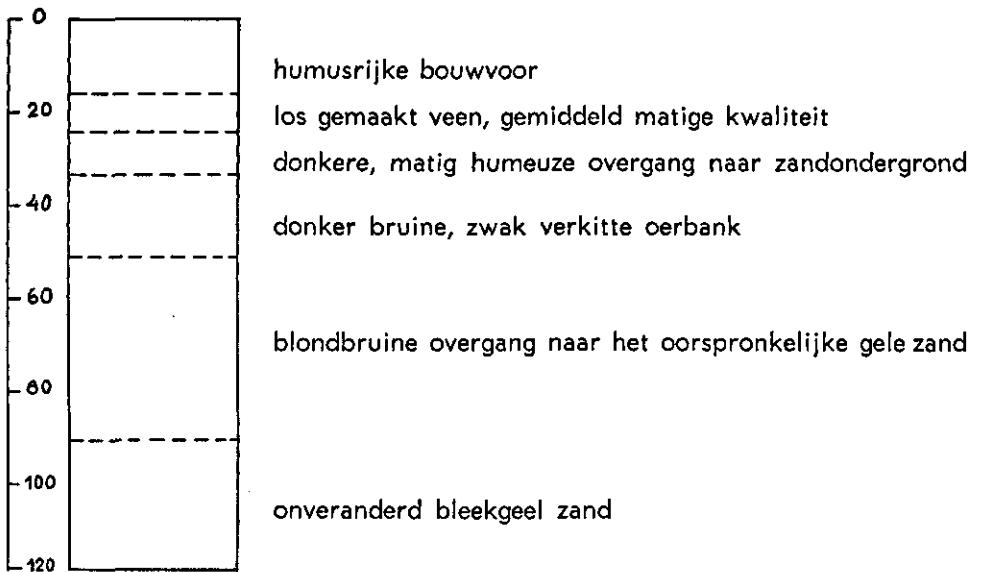
Smilde	135
Erica	121
Borgercompagnie	69
Emmercompascuum	95
De Krim	137
Valthermond	104
Veelerveen	100
Slochteren	89
Dedemsvaart	102
Nieuwe Pekela	81

Deze diepste grondwaterstanden werden grotendeels in begin juni bereikt. Was de zomer minder nat geweest, dan was het grondwater ook toen zeker verder gedaald.

Bij de profielbeoordeling bleek, dat de proefvelden onderling wel iets verschilden, maar dat ze toch qua profiel en qua vochttrap dicht bij elkaar lagen. De vergelijking van de opbrengsten liet duidelijke verschillen zien. Deze zullen echter eerder door niet-bodemkundige factoren zijn veroorzaakt. De opbrengsten van nagenoeg gelijke percelen liepen namelijk meer uiteen dan die van de meest verschillende proefvelden. In dit verslag zijn dan ook geen vergelijkingen met de profielen opgenomen.

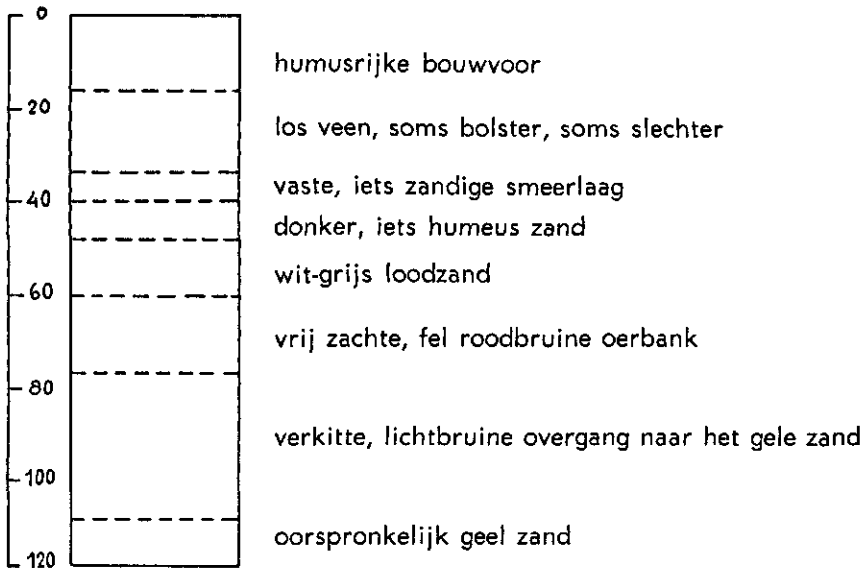
Het zou vooral voor een rassenvergelijking wenselijk zijn eerst in het veld een serie proefvelden uit te zoeken van uiterst droog naar uiterst nat. Een zekere voorkeur van een ras voor een bepaalde grond zou dan misschien kunnen blijken. Waarom heeft de Ultimus anders speciaal op de natte gronden zo lang stand gehouden?

Vochtige veenkoloniale grond met een dunne veenlaag op zwak lemig, matig fijn zand, waarin een bruine oerbank. Naar het noordoosten wordt het proefveld natter en rust het veel dikkere veen op een lemige laag op geel zand. Aan de west- en zuidkant komt gemiddeld het volgende profiel voor:

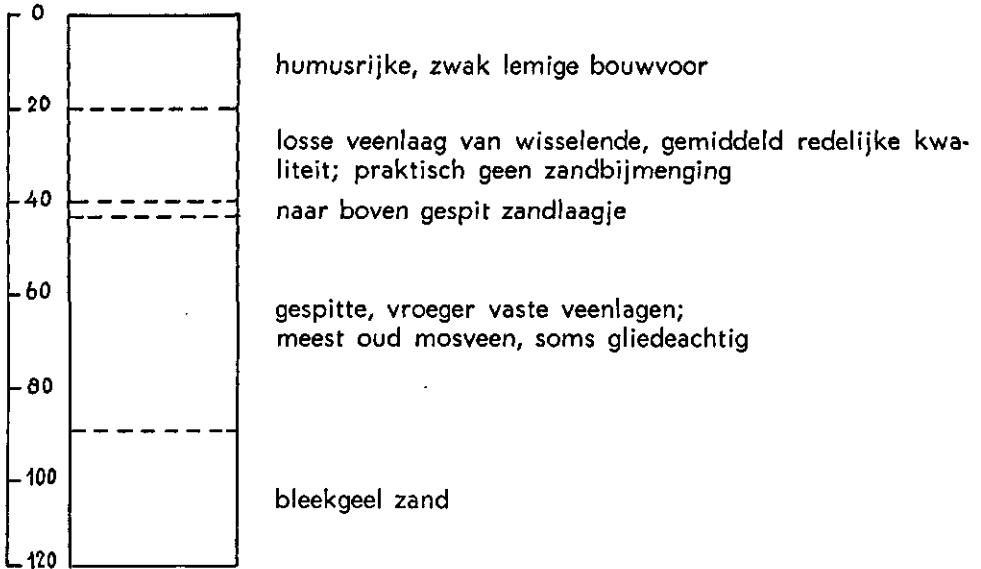
In de noordoosthoek komt onder een nagenoeg gelijke (iets meer humus) bouwvoor 30 à 40 cm los, vrij slecht veen voor op ± 20 cm vast oud mosveen, waarin soms lok. Hieronder komt bleek geel zand voor zonder bruine bank. De bovenste 15 cm van deze ondergrond bestaat uit een humusrijke, zandige leemlaag (z.g. meerbodem), die belemmerend voor de waterbeweging heet te zijn. De overgang van het ene profiel naar het andere is soms geleidelijk, soms vrij plotseling, zodat hier van een uniforme grond geen sprake is. Bovendien werden plaatselijke kleine vergravingen aangetroffen.

Vochthoudende veenkoloniale zandgrond met dunne veenlaag op zwak lemig zand met een bruine oerbank.

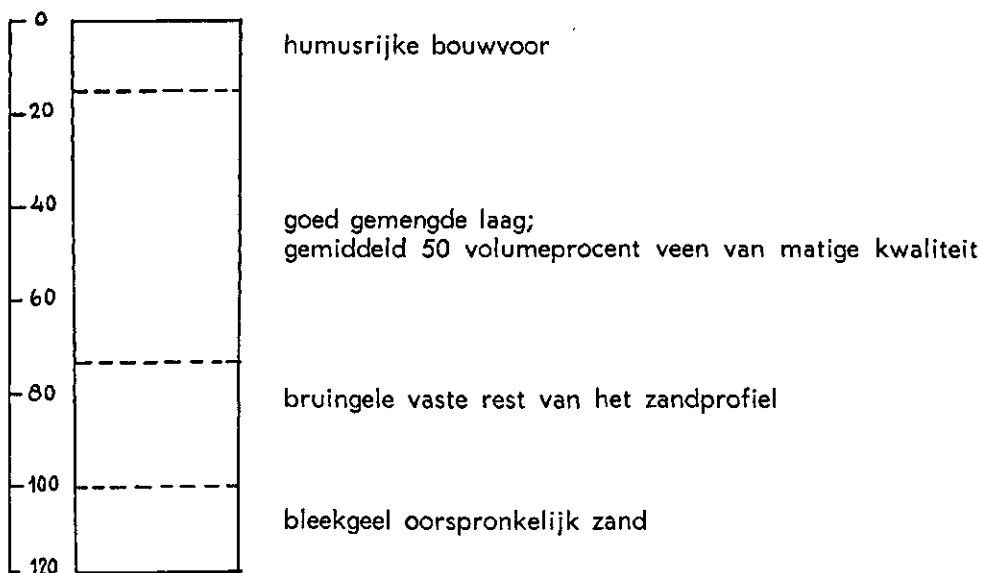
Plaatselijk komt iets meer, soms iets minder veen voor. In droge zomers kan hier geringe verdroging optreden.

Iets natte herontgonnen veenkoloniale veengrond met in de ondergrond zwak lemig, matig fijn, profielloos zand.

Zoals bij iedere herontginning komen ook hier kleine onderlinge verschillen voor, o.a. in kwaliteit van de veenlagen. Behalve ter verzwaring van de bouwvoor is weinig zand mee verwerkt; tot op de vaste zandondergrond bestaat het hele profiel uit praktisch puur veen. Ernstige wateroverlast zal normaal niet optreden, verdroging evenmin.

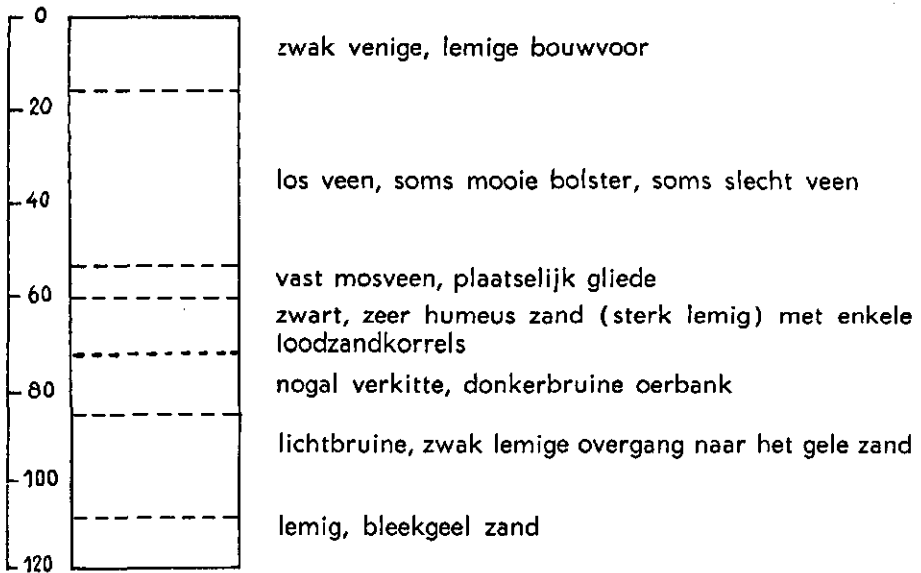
Vochtige tot natte, herontgonnen veenkoloniale grond. De oorspronkelijke veenlaag is vermengd met de oerbank van de zwak lemige matig fijnzandige ondergrond.

Bij de vergraving zijn enkele plekjes niet los gemaakt; daar bevindt zich nu van 30 tot 90 cm beneden maaiveld vast slecht veen met hieronder een leemlaag. De verhouding in het zand/veenmengsel is wisselend. Plaatselijk is het zand vrij lemig.

De waterhuishouding lijkt vrij redelijk.

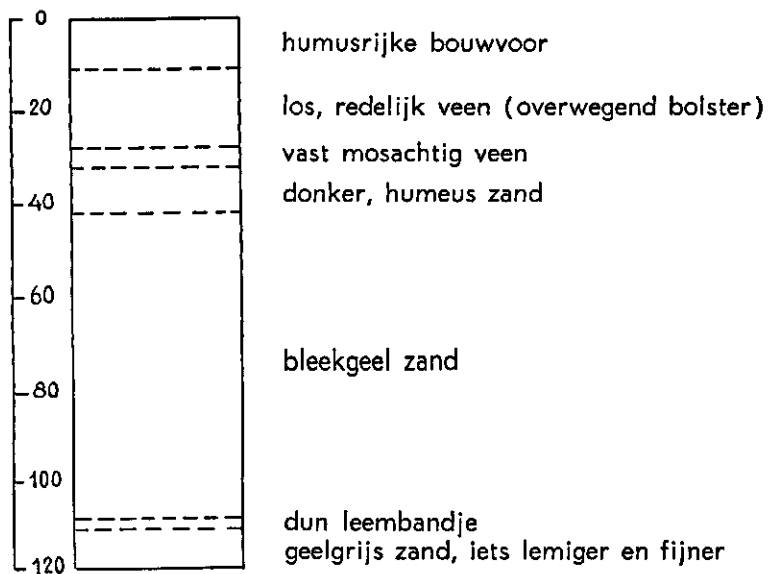
Vrij vochtige veenkoloniale grond met veenlaag op nogal lemig, matig fijn zand, waarin een harde oerbank en in de diepere ondergrond keileem.

Hier komen kleine onderlinge verschillen voor, o.a. in dikte en org. stof-gehalte van de bouwvoor, dikte en samenstelling van de veenlagen, alsmede de aard van de zandondergrond. In doorsneejaren zal hier weinig wateroverlast of verdroging voorkomen.

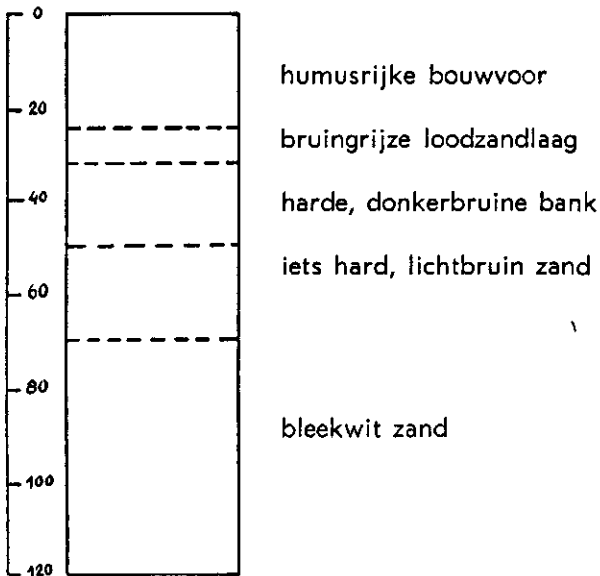
Bedrijf Homan Free, Valthermond

Vochtige tot natte veenkoloniale zandgrond met dunne veenlaag op zwak lemig, matig fijn zand zonder verdere profielontwikkeling.

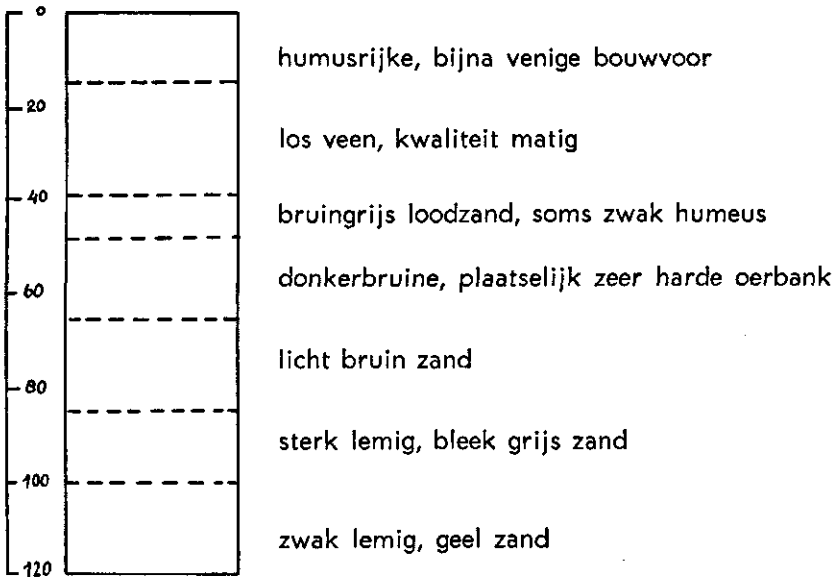
Mooi homogeen perceel met redelijke waterhuishouding.

Vochtige veenkoloniale zandgrond van zwak lemig, matig fijn zand, waarin een podzol (profiel met oerbank).

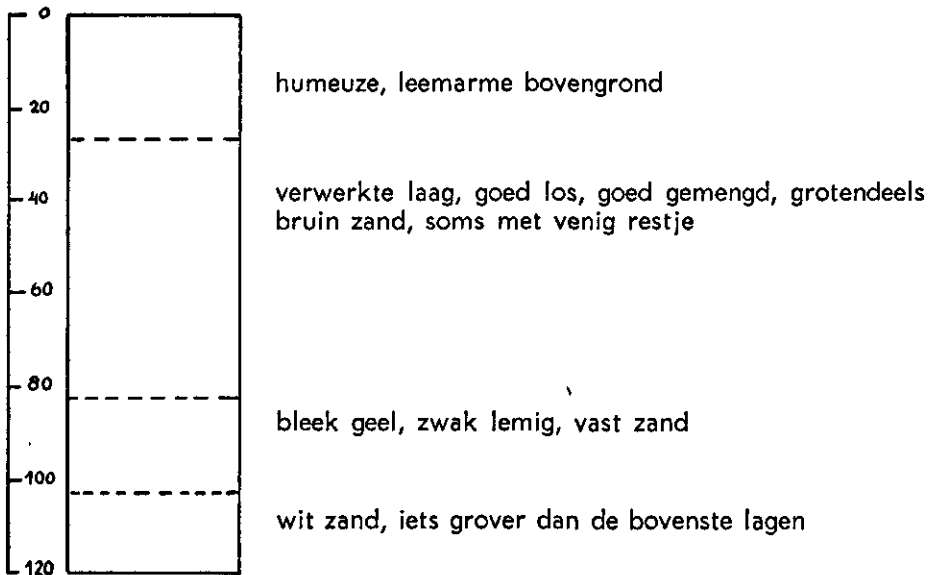
Op een enkele plaats is het profiel ondiep verwerkt. In normale jaren komt geen verdroging of wateroverlast voor.

Vochtig tot natte veenkoloniale grond met een dunne veenlaag op overwegend zwak lemig, matig fijn zand met een bruine oerbank.

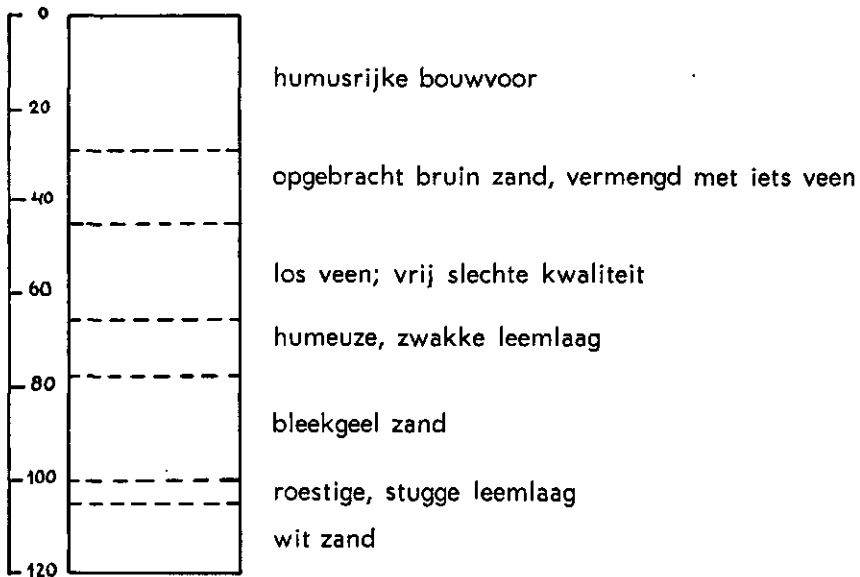
De dikte van de veenlaag alsmede de kwaliteit variëren iets. Wateroverlast of tekort komt normaal niet voor.

Iets afgegraven, nu vochtige zandgrond met (zeer) zwak lemig zand.

Vrij egaal, vlak proefveld met geringe verschillen in samenstelling van de verwerkte laag. Plaatselijk komt boven het onderste witte zand een hard bruin bandje (fiber) voor. Het profiel is goed bewortelbaar, zodat verdroging niet spoedig zal optreden; dit kan wel enigszins het geval zijn bij een zeer jong gewas (nog weinig diepe wortels) in een droog voorjaar, aangezien het enige jaren kan duren voor de waterbeweging in een gestoorde grond weer is hersteld.

Vochtig tot natte, iets geëgaliseerde veenkoloniale grond bestaande uit een dunne veenlaag op zwak lemig, matig fijn, profielloos zand. Binnen dit proefveld is op het veen 30 à 50 cm zand van elders aangebracht, waarin de bouwvoor is gevormd.

Enkele onbeduidende afwijkingen komen voor. Hoewel de ondergrond iets komvormig ligt is de waterbeheersing vrij redelijk.

